

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ТЮЛЯЧИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

**ТЕЛЭЧЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ**КАРАР**

«29» жнварь 2021

с. Тюлячи

№ 29

Теләче муниципаль районы территориясен төзекләндерү белән бәйле жир, төzelеш hәм ремонт эшләрен оештыру hәм үткәрү турындагы Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

- Күшымта нигезендә Теләче муниципаль районы территориясен төзекләндерү белән бәйле жир, төzelеш hәм ремонт эшләрен оештыру hәм үткәрү турындагы Нигезләмәне расларга.
- Элеге каарны гамәлдәгә законнар нигезендә бастырып чыгарырга.
- Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенең инфраструктур үсеш буенча урынбасары Ф.С. Вәлиевка йөкләргә.

Житәкче

И.Х. Хәмидуллин

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Башкарма комитетының
«29» гыйнвар 2021 № 29
каарына күшүмтә

**Теләче муниципаль районы территориясен төзекләндерү белән бәйле жир,
төзелеш һәм ремонт эшләрен оештыру һәм үткәрү турында Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Теләче муниципаль районы территориясен төзекләндерү белән бәйле жир, төзелеш һәм ремонт эшләрен оештыру һәм үткәрү турында Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә), Теләче муниципаль районы авыл жирлекләре территорияләрен төзекләндерү белән бәйле жир, төзелеш һәм ремонт эшләрен оештыру һәм үткәргә карата бердәм таләпләрне билгели.

1.2. Нигезләмә гамәлдә булуы капиталъ төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп кору һәм капиталь ремонтлау өчен бирелгән һәм вакытлыча киртәләр урнаштыру һәм төзелеш зонасыннан коммуникацияләр чыгару белән бәйле эшләрдән тыш рәхсәт бирелгән жир кишәрлекләрендә башкарыла торган эшләргә кагылмый.

1.3. Нигезләмә таләпләре, оештыру-хокукий формаларына һәм ведомствога карамастан, барлык оешмалар, шәхси эшмәкәрләр, Теләче муниципаль районы территориясен төзекләндерү белән бәйле жир, төзелеш һәм ремонт эшләрен башкаучы (планлаштыручы) физик затлар өчен мәжбүри.

1.4. Нигезләмәдә түбәндәге терминнар һәм төшөнчәләр кулланыла:

- авария хәләндәге эшләр-инженерлык коммуникацияләрендә, башка объектларда, куркынычны бетерү өчен, турыдан-туры куркыныч янаучы жир эшләрен кичекмәстән житештерүне таләп иткән зыян күргән очракта, кешеләрнең иминлегенә, аларның хокукларына, шулай ук закон тарафыннан саклана торган мәнфәгатьләргә ремонт-торгызу эшләре;

- ордерны юкка чыгару-объектта эшләр башкару хокукиннан мәхрүм итү;

- объектның хужасы-милек хокукинда, хужалык алып бару хокукинда, оператив идарә хокукинда, аренда хокукинда (әгәр объектка аренда шартнамәсе белән каралган булса), гомерлек мирас итеп биләү хокукинда, дайми (сроксыз) файдалану хокукинда, йә аны куллануны, эксплуатацияләүне һәм карап тогуны гамәлгә ашыручы оешма;

- төзекләндерүне торгызу - бозылган төзекләндерү норматив актларның техник таләпләренә туры килә торган халәткә китерү; кышкы чорда төзекләндерү объектының эшләве мөмкинлеген күздә тогучы төзекләндерүне өлешчә торгызу рәхсәт итә;

- юл-төзекләндерелгән яки җайлаштырылган, транспорт чаралары хәрәкәтә өчен файдаланыла торган жир полосасы яисә ясалма корылманың өслеге. Юл үз әченә бер яки берничә машина йөрү өлешен, шулай ук тротуарларны, юл кырыларын һәм алар булганды бүленеш полосаларын ала;

- юл килем-юлның конструктив элементы, ул өслектән, нигездән һәм өстәмә катламнардан тора (су саклау, жылылык изоляциясе, дренлаучы h.b.);

- заказ бирүче - объектның йә объектларны төзүне, реконструкцияләүне һәм ремонтлауны (капиталь ремонтлауны) тәэмин итә торган жир кишәрлекенең

хужасы (яисә хужасы булган) тарафыннан вәкаләт бирелгән юридик яисә физик зат, шулай ук инженерлык эзләнүләрен башкару, объектларны төзү, реконструкцияләү, ремонтлау (капиталь ремонт) өчен проект документациясен әзерләүче;

- жир эшләре - грунтны алуны (эшләүне), аны күчереп йөртуне, туфракны тигезләү һәм тығызлап жәюне үз эченә алган төzelеш эшләре комплексы, шулай ук урман кисү һәм территорияне чистарту, тиешле эшләр белән бәйле әзерлек эшләре, (шул исәптән мәйданнарны, калкулыкларны, түшәлмәне, уемтыкны һәм туфракны планировкалау; жир түшәлмәсен эшкәрту; катлам буенча уступаларны урнаштыру (нигездә); кран машиналары белән бораулау; грунтны казу; Бина тирәли су үткәрми торган өслек (отмостка) һәм фундаментының конструктив катламы тирәнлегендә бина отмосткасы зонасында житештерелә торган жир эшләре булып тормый;

- яшел үсентеләр зонасы-агач-куак һәм ясалма үсемлекләр белән капланган территория, шул исәптән парклар, бакчалар, скверлар, газоннар;

- эшләр житештеру зонасы - эшләр башкару өчен бүләп бирелгән территория, шулай ук эшләр башкарганда кулланыла торган территория, шул исәптән материалларны, жайламаларны, механизмнарны, көнкүреш шәһәрчекләрен вакытлыча урнаштыру өчен;

- инженерлык коммуникацияләре - жир асты һәм жир өсте чeltәrlәre, ачык һәм ябык канализация трассалары, электр, жылылык, газ, су белән тәэмmin итү, элемтә, электр транспортының элемтә чeltәrlәre, шулай ук алардагы корылмалар;

- капиталь ремонт-объектның аерым конструктив өлешләрен, аларның физик тузуы һәм (яки) жимерелүе белән бәйле рәвештә, торғызу эшләре яисә аларны эксплуатацияләү курсәткечләрен яхшыртучы охшаш яисә башка төрләргә алмаштыру эшләре, объектның төп техник-икътисадый курсәткечләрен үзгәртмичә генә;

- гомуми файдаланудагы территорияләрнең гамәлдәге, планлаштырылган (үзгәртелә, яңа барлыкка килә торган) чикләрен, электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия - кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм корылмалар (линия объектлары) урнашкан жир кишәрлекләре чикләрен билгеләүче кызыл линияләр;

- объект-биналар һәм корылмалар, инженерлык коммуникацияләре, геодезия билгеләре, юллар һәм юл корылмалары, трамвай һәм башка рельс юллары, башка төзекләндерү объектлары, шул исәптән яшел үсентеләр, инфраструктура элементлары, ваклап сату, реклама, халыкка хезмәт курсәтү объектлары;

- өченче катлаулы объектлар-вакытлыча, сезонлы яки ярдәмче билгеләнештәге биналар һәм корылмалар, шул исәптән җәмәгать бәдрәфләре, тиешле корылмалар булган спорт мәйданчыклары;

- ордер-Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган эшләр башкаруга хокук бирүче документ;

- жир асты инженерлык корылмаларының һәм коммуникацияләренең сак зонасы-Жир асты инженерлык коммуникацияләре буенда (тирәсендә) урнашкан территория, аның чикләре законнар һәм башка норматив хокукий актлар нигезендә билгеләнә, аның чикләрендә элеге корылмаларының һәм коммуникацияләренең хужалары, шулай ук жир асты инженерлык корылмаларының һәм коммуникацияләренең торышын, карап тотылуын һәм эксплуатацияләнүен тикшереп торуны һәм күзәтүне гамәлгә ашыручы органнар белән килештермичә эшчәнлекнең теләсә нинди төрләрен үткәру тыела;

- яқын-тирә территория-объект тирәли биш метр радиуста урнашкан территория;
- грунт эшләү - уемтык (ярым), тығыз туфрактан төзелмә (ярым), тигезләү катламы, фильтрга каршы җайланма, кире фильтр, дренаж урнаштыру. Грунтны эшкәрту гидромеханизация чарапарын кулланып яисә кулдан башкарыла ала;
- боерык - Теләче муниципаль районы авыл жирлеге башкарма комитетының Теләче муниципаль районы авыл жирлегенен автомобиль юллары буенча хәрәкәтне вакытлыча чикләүгә яисә туктатуга рәхсәте;
- эшләр - грунт эшләү, авыл территорияләрен вакытлыча төзекләндерү, юл хәрәкәтен вакытлыча чикләү яки вакытлыча туктату белән бәйле объектларны төзү, реконструкцияләү, ремонтлау (капиталь ремонт), карап тоту, аларны карап тоту эшләре, шулай ук аларга тиешле проект-тикшеренү, жир төзелеше, шулай ук әзерлек эшләре (шул исәптән төзелеш материалларын һәм конструкцияләрен туплау, машиналар һәм механизмнарны, вакытлыча биналар һәм корылмаларны урнаштыру), авария хәләндәге эшләр;
- капиталь төзелеш объектларының, аларның өлешләренен (биеклекләр, катлар саны, мәйдан, житештерү егәрлеге, куләме) һәм инженерлык - техник тәэмин итүнен сыйфаты параметрларын реконструкцияләү һәм үзгәртү;
- килештерүче оешмалар - оешмалар, учреждениеләр, шулай ук үзризаликларын бирә торган һәм эш башкаруга шартлар күя торган жир кишәрлекләре хокукуна ия булган кызықсынган затлар;
- төзелеш - биналар, төзелешләр, корылмалар төзү (шул исәптән жимерелә торган капиталь төзелеш объектлары урынында);
- төзелеш мәйданчыгы-төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт объектларын урнаштыру, шулай ук материаллар һәм конструкцияләр, машиналар һәм механизмнар, төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт чорында вакытлыча биналар һәм корылмалар урнаштыру очен билгеләнгән тәртиптә бирелгән (яки кулланыла торган) жир участогы;
- ордерның гамәлдә булуын туктатып тору - ачыкланган житешсезлекләрне тулысынча бетергәнчегә кадәр эшләрне вакытлыча тыю;
- эшләрне житештерүче-жир, төзелеш һәм ремонт эшләрен башкаруучы юридик яки физик зат, ул территорияне төзекләндерү кагыйдәләрен бозу белән бәйле (генподрядчы да, субподрядчы да);
- проект (төзелеш, эшләр оештыру) - билгеләнгән тәртиптә килештерелгән, үз оченә текст формасында һәм карталар (схемалар) рәвешендә материаллар алган, объектны һәм аның өлешләрен төзүне һәм үзгәртеп коруны, шулай ук объектны ремонтлауны (капиталь ремонтны) үткәрүне тәэмин итү очен архитектура, конструктив һәм инженер-техник чишелешләрне билгели торган проект документациясе;
- объектның төзеклеген һәм эшкә яраклылыгын (шул исәптән аның эксплуатация характеристикаларын) торғызу буенча ремонт-эшләр, аларны үтәгәндә объектның конструктив һәм башка ышанычлык характеристикалары һәм куркынычсызлык характеристикалары кагылмый торган, кирәк булганда башкарыла торган эшләр;
- кышкы чор-1 ноябрьдән 31 мартка кадәр.

II. Заказ бирүченен бурычлары

2.1. Заказ бирүче бурычлары:

2.1.1. Элеге Нигезләмәнең IV бүлгендә күрсәтелгән эшләр башланыр алдыннан аларны житештерүгә ордер рәсмиләштерергә.

Элеге Нигезләмәнең V бүлгендә күрсәтелгән эшләрне башлаганчы, объектны карап тоту һәм техник эксплуатацияләү белән шөгыльләнүче оешмага эш башлану турында хәбәр итәргә кирәк.

Заказ бирүче, Нигезләмәнең IV бүлгендә күрсәтелгән эшләрне башкаруга ордер рәсмиләштерергә хокуклы.

2.1.2. Эшләрне башкарган очракта, подрядчы оешма аңа жир эшләрен башкаруга ордерның оригиналын тапшырырга тиеш.

2.1.3. Эш житештерүче алышынган очракта (башка оешма объектын тапшыру) кичекмәстән ордерны башка хезмәткәргә яки оешмага яңадан рәсмиләштерергә.

2.1.4. Теләче муниципаль районның автомобиль юллары буйлап хәрәкәт итүне вакытлыча чикләү яисә туктату, Теләче муниципаль районы жирле үзидарә органинары тарафыннан бирелә торган рөхсәт нигезендә, юлның ике яғында да заказ бирүчеләр һәм эш башкаручылар, эш сроклары, урап узу маршрутлары турында барлык кирәkle белешмәләрне үз эченә алган мәгълүмати щит урнаштырып, мәжбүри рәвештә гамәлгә ашырыла. Элеге щитның формасы һәм эчтәлеге күрсәтелгән рөхсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнен тиешле административ регламенты белән билгеләнә.

Теләче муниципаль районның автомобиль юлларында транспорт чаралары хәрәкәтен вакытлыча чикләү яисә вакытлыча туктаткан очракта, мәгълүмати щит мондый чикләуләр башланганчы биш көннән дә соңга калмычча билгеләнергә тиеш.

2.1.5. Ордерда күрсәтелгән эшләрне башкару срокларын үтәүне контрольдә тоту.

2.1.6. Ордерда күрсәтелгән эшләрне билгеләнгән срокта тәмамларга мөмкинлек бирми торган сәбәпләр килеп туган очракта, ордерда күрсәтелгән эшләрне башкару вакыты чыкканчы биш календарь көннән дә соңга калмычча, эшләрне башкару срокларын озайту турында үтенеч белән Теләче муниципаль районы Башкарма комитетына мөрәҗәгать итәргә кирәк.

2.1.7. Бозылган юл өслеген, яшел үсентеләрне һәм башка тәзекләндерү элементларын торгызы өчен үз акчалары хисабына җаваплылык тоту.

Асфальт-бетон өслекни яңарту машина юлының яисә тротуарның бөтен кинлекенә һәм комплексларга, шул исәптән машина йөри торган өлешен, борт ташын, тротуарларны, яшелләндерелгән территорияләрне дә сыйфатлы итеп һәм бөтен кинлекенә башкарылырга тиеш.

2.1.8. Муниципаль ихтияжлар өчен объектны файдалануга кайтару турындагы актка кул куелгеннан соң билгеләнгән срок (биш ел) дәвамында утыртулар һәм деформацияләр барлыкка килгәндә торгызы эшләрен башкаруның гарантия срокын тәэммин итәргә.

Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты вәкилләре, Теләче муниципаль районы авыл жирлекләре башкарма комитетлары житәкчеләре, заказ бирүче һәм эш башкаручы тарафыннан имзаланган акт белән тәзекләндерүне торгызы буенча башкарылган эшләрне һәм эшләрне кабул итү тулы күләмдә рәсмиләштерелә.

2.1.9. Ордерда күрсәтелгән эш вакыты чыккан көннән соң өч көн эчендә объектны тышкы тәзекләндерү элементларын бозу белән бәйле эшләрне

башкарганнан соң төзекләндерү әшләрен һәм әшләрне кабул итү акты белән тапшырырга кирәк.

2.1.10. Эшләр башкарылган очракта, кышкы чорда, ордерда курсәтелгән эш вакыты чыккан көннән алыш өч көн эчендә, төзекләндерү һәм юлларның жимерелгән элементларын торғызу буенча әшләрне арадаш кабул итү актын рәсмиләштерергә кирәк.

Төзекләндерү һәм юлларның жимерелгән элементларын ахыргы торғызы элеге Нигезләмәнен 8.6 пунктында билгеләнгән тәртиптә башкарыла, һәм төзекләндерү элементларын һәм юлларны тулысынча торғызу әшләре тәмамланганин соң өч көн эчендә кабул итү акты белән тапшырыла.

Элек бирелгән ордерларның срокларын һәм ябылу тәртибен системалы (ике тапкырдан артык) бозган очракта, заказ биручегә жир әшләрен башкаруга рәхсәт алудан баш тартырга мөмкин.

2.1.11. Эш барышында проект каарларына төзәтмәләр кертелгән очракта, ордерга тиешле үзгәрешләр кертергә, кирәклө килешүләр белән проект документациясен төзәтергә.

Гамәлдәге ордерга үзгәрешләр һәм ёстәмәләр бары тик аны бирү урыны буенча гына кертелә.

Ордерның гамәлдә булуы түбәндәгө очракларда туктатылырга мөмкин:

- ордерны рәсмиләштерүнен билгеләнгән тәртибен бозу очракларын ачыклау, рәхсәтнамәнен, килешүләрнен гамәлдә булуын вакытлыча туктату өчен ул бирелгән рәхсәтнамә;
- төзелеш мәйданчыгы янында урнашкан биналар һәм корылмаларның конструкцияләре һәм элементлары деформациясе барлыкка килү.

Ордерның гамәлдә булуын туктатып тору кызыксынган затларның хәберләре нигезендә гамәлгә ашырыла. Шул ук вакытта ордер алына, алмашка әшләрне туктату турында курсәтмә бирелә. Ордерда аның гамәлдә булуын туктатып тору вакыты турында билге ясала. Ордерның гамәлен торғызу житешсезлекләрне бетерү турында язмача мөрәжәгать буенча башкарыла.

2.1.12. Ордерда курсәтелгән эш башланган көннән соң 10 көн эчендә, эгәр дә аның гамәлдә булу вакыты дәвамында эш башланмаган булса, ордерны гамәлдән чыгару турында гариза белән мөрәжәгать итәргә кирәк.

Ордерны гамәлдән чыгару түбәндәгө очракларда башкарыла:

- төзелеш объектында кешеләрнен тормышына яки сәламәтлегенә яки транспорт хәрәкәтенә куркыныч янаулар барлыкка килү, аларны бетерү өчен башка подрядчы оешмаларны яки хезмәтләрне жәлеп итү таләп ителә;
- ордерның гамәлдә булуын туктатып торганин соң, әшләрне алыш бару яки аны туктатуга китергән сәбәпләрне бетермәү;
- ордерны рәсмиләштерүнен билгеләнгән тәртибен тупас бозуларны ачыклау, рәхсәтнамәләр (документлар, килешүләр) гамәлен туктату.

III. Эшләр житештерүче бурычлары

Эшләр ордер алган оешма (заказчи), яки ордерда курсәтелгән подрядчы һәм субподрядчы оешмалар тарафыннан башкарылырга мөмкин.

3.1. Эшләр житештерүче бурычлы:

3.1.1. Чикләрендә проект документациясе расланган эшләр башкарыла торган жир кишәрлегенә хокук билгели торган ордерның төп нөхчәләрен атап китергә, э Теләче муниципаль районы автомобиль юллары буенча транспорт

чаралары хэрэктен вакытлыча чиклэгэн яисө вакытлыча туктаткан очракта - Теләче муниципаль районы башкарма комитеты карамагына Теләче муниципаль районы автомобиль юллары буенча транспорт чаралары хэрэктен вакытлыча чиклэү (вакытлыча туктату) һәм юл хэрэктен оештыру схемалары турында һәм эшләр башкаруны контролльдә тогучы оешмалар вәкилләренә, шул исәптән Теләче муниципаль районы башкарма комитеты хезмәткәрләренә, күрсәтергә.

3.1.2. Эш урынында эш төрен, заказ бирүченен, эш башкаручының һәм аның подрядчыларның исемен (субподряд шартнамәләре булган очракта), эшләрне башлау һәм тәмамлау срокларын, транспорт чаралары хэрэктен вакытлыча чиклэү яки вакытлыча туктатуны (мондый чикләүне (хэрэктене туктатуны), эшләр башкару өчен жаваплы вазифаи затларның фамилияләрен, исем-фамилияләрен, аларның эш телефоннарының номерларын күрсәтеп, мәгълумат щитын урнаштырырга.

3.1.3. Юл хэрэктен оештыру схемасы нигезендә юл хэрэктөтиминлеген тәэммин итү.

3.1.4. Барлык вакытлыча билгеләрнен, шулай ук житештерү зонасында булган юл хэрэктен жайга салуның техник чараларының төзеклеге һәм сакланышын тәэммин итәргә.

3.1.5. Вакытлы керү юлларын-төзелеш мәйданчыгын (житештерү зонасын) урамнар белән тоташтыручи юлларны урнаштыру, аларны каты өслек һәм автомойка белән жиһазландыру зарур.

3.1.6. Эшләр башкаруны контролльдә тогучы органнар вәкилләренә, шул исәптән Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты хезмәткәрләренә төзелеш мәйданчыгына (эшләр башкару зонасына) керү мөмкинлеген тәэммин итәргә.

3.1.7. Транспорт һәм жәяүлеләрнен куркынычсыз хэрэктен тәэммин итә торган эшләр зонасын киртәләүне оештырырга, эшләр башкару зонасына керә торган объектларның сакланышын тәэммин итәргә, юл хэрэктен оештыруның килешенгэн схемасы нигезендә юл хэрэктен оештыруның техник чараларын урнаштырырга, 1,5 м кинлектәге киртәләр белән, жәяүлеләр күперләрен, коймалар почмакларында кызыл фонарылар урнаштырырга, койма буенда кимендә 50 м.

Тротуарны яки машиналар йөрү өлешиен (өлешич яки тулысынча) кисүче койма почмакларында гамәлдәгә нормаларга туры китереп вертикаль тамга ясалырга тиеш. 1 метрдан артык тирәнлектәге котлованнар (траншеялар) аларның диварларын беркетмиче урнаштыру рөхсәт ителми.

Урамның ике яғында да жәяүлеләр хэрэктен оештыру өчен 1,5 м кинлектәге тротуар өчен полосалар калырга тиеш, шул ук вакытта алар бөтен кинлектә,ничшикsez, култыкса урнаштырылган булырга тиеш.

3.1.8. Эшләр башкарганда ишегалларга (кварталларга) һәм корымаларга траншея һәм жәяүлеләр күперләре аша чыгу юлларын урнаштыру юлы белән керү юлларын тәэммин итәргә. Кыш көне аларны кар һәм боздан дайими чистартылып торырга, ком сибәргә кирәк.

3.1.9. Материалларны жайга салуны, техникины вакытлыча саклауны һәм көнкүреш шәһәрчеген урнаштыруны, килештерелгән оешмалар тарафыннан, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты ордерын рәсмиләштергәндә, мондый материалларны, техникины эш урынына илтеп житкерүне, ордерда күрсәтелгән оешмаларда ордер теркәлгәннән соң һәм гамәлдәгә объектларның саклау зоналарына рөхсәт алганинан соң гына (булган объектларның саклау зоналарында территорияне вакытлыча биләп торырга) оештырырга.

3.1.10. Теләче муниципаль районы авыл жирлекләрен төзекләндерүү кагыйдәләре нигезендә төзелеш мәйданчыгын (эшләр башкару зонасын) һәм якындағы территорияне (бөтен периметр буенча биш метрлы зона) тиешле хәлдә тотарга.

3.1.11. Төзелеш мәйданчыгы территориясендә каты көнкүреш калдыклары, эре габаритлы һәм төзелеш чуп-чары, шулай ук башка житештерү һәм куллану калдыклары жыю өчен контейнерлар һәм (яки) бункер-тупплаучылар булуны тәэммин итәргә.

3.1.12. Төзелеш мәйданынан каты көнкүреш калдыкларын, зур габаритлы һәм төзелеш калдыкларын, шулай ук житештерү һәм куллану калдыклары билгеләнгән тәртиптә чыгаруны оештыруны тәэммин итәргә.

3.1.13. Төзелеш мәйданчыгы территориясенә (эш зоналары) автотранспорт көпчәкләре белән пычрак чыгармаска.

3.1.14. Ордер шартларын үтәү, шул исәптән топосъемкада күрсәтелгән эшләрне башкару зонасы чикләрен үтәү, шулай ук эшләрне башкару вакыты буенча (срогы чыккан ордер буенча эшләр ордерсyz эшләргә тинләштерелә).

3.1.15. Теләче муниципаль районның жирле үзидарә органнары күрсәтмәсе нигезендә Теләче муниципаль районның автомобиль юллары буйлап транспорт чаралары хәрәкәтен вакытлыча чикләү (вакытлыча туктату) тәртибен һәм срокларын (хәрәкәтне мондый чикләү (туктату) көртөлгән очракта) үтәргә.

3.1.16. Юл хәрәкәтен оештыруның гамәлдәге схемасын вакытлыча бозып бетергәннән соң, юл хәрәкәтен жайга салуның техник чараларының дайми дислокациясен тулысынча яңадан торғызырга, әгәр бу проектта башкасы каралмаган булса.

3.1.17. Төп эшләр тәмамланганнан соң, бозылган төзекләндерүү эшләрен торғызырга һәм ордерда күрсәтелгән вакыт эчендә төзекләндерүү эшләреннән соң материаллар, конструкцияләр, төзелеш чуп-чары, киртәләрне жыеп алырга.

IV. Ордерсyz житештерү тыелган эшләр

Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән ордер нигезендә түбәндәгэ эш төрләрен башкару рөхсәт итәлә:

4.1. грунтны ачу һәм эшләү, шул исәптән аны алдагы эшләр өчен планлаштыру;

4.2. юл килемнәрен, тротуарларны, юл кырыларын, бүлү полосаларын, яшел үсентеләр зоналарын ачу;

4.3. юл эшләренең барлык төрләре, Нигезләмәнен V бүлегендә күрсәтелгәннәрдән тыш;

4.4. инженерлык коммуникацияләрен төзу, реконструкцияләү, ремонтлау (капиталь ремонт) барышында жир эшләре, шул исәптән төзелештән инженерлык коммуникацияләрен чыгару буенча жир эшләре; төзелеш мәйданчыгы аша транзит белән уза торган яки аның чикләрендә тоташу нокталары булган инженерлык коммуникацияләрен төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капиталь ремонтлаганда жир эшләре житештерү; капиталь төзелеш объектларын төзу (реконструкцияләү, капиталь ремонтлау) өчен бирелгән жир кишәрлекеннән чигтә вакытлыча инженерлык коммуникацияләре урнаштырганда жир эшләре житештерү; капиталь төзелеш объектларын төзу, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау;

4.5. электр тапшыру, элементә линияләре, электртранспортның контакт чeltәре, яктырту баганалары урнаштыру;

4.6. шпунт сугу, свай урнаштыру (шул исәптән проект-эзләнү әшләре стадиясендә сынау свайлары);

4.7. инженерлык эзләнүләре, геодезик билгеләр кую вакытында жир әшләре башкару;

4.8. вакытлыча коймаларны һәм киртәләрне урнаштыру (алмаштыру) һәм урнаштыру, шул исәптән вакытлыча төзелеш мәйданчыклары киртәләрен, житештерү зоналарын урнаштыру, әгәр алыштырыла торган койма Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән ордер нигезендә билгеләнсә, вакытлыча киртәләрне алыштырудан тыш, шулай ук дайми коймаларны һәм киртәләрне урнаштыру һәм алыштыру да күздә тотыла;

4.9. стационар юл коймалары һәм жибәрүче җайламналар урнаштыру;

4.10. биналар һәм корылмаларның фасадларын реконструкцияләгендә, капиталь ремонтлаганды һәм ағымдагы ремонтлаганды, шулай ук биналарның (корылмаларның) фасадларын тикшергәндә төзелеш урманнарын һәм стационар өстәмәләрне урнаштыру;

4.11. территорияләрне төзекләндерү һәм яшелләндерүдә, шул исәптән агач утырудыа (кучереп утырудыа), бозылган төзеклекне локаль һәм комплекслы торғызу да жир, юл әшләре житештерү;

4.12. стационар булмаган һәм капиталь булмаган вакытлыча кулланылыштагы объектлар, бер катлы гаражлар, ачык автостоянкалар, жәмәгать бәдрәфләре, тиешле корылмалар булган спорт мәйданчыклары һәм башка катлаулы объектлар төзегендә жир әшләре житештерү;

4.13. инфраструктура элементларын, шул исәптән 0,3 метрдан артык тирәнлектә аерым торучы реклама конструкцияләрен, шулай ук 0,3 м артык тирәнлектә булган сәүдә, тукталыш һәм башка павильоннары яки 10 кв. метрдан артык мәйданлы павильоннары урнаштыру;

4.14. теләсә нинди төр материалларны, конструкцияләрне, җайламналарны саклау;

4.15. авария хәлендәге әшләр башкару.

V. Ордерсыз житештерү рөхсәт ителгән әшләр

Теләче муниципаль районы Башкарма комитетында ордер алу түбәндәгә әш төрләрен башкару өчен таләп ителми:

5.1. юл катламнарын, юлларны, тротуарларны һәм мәйданчыкларны бер объект чикләрендә фрезерлау белән бер тәүлек эчендә капламны яки баланс тотучы белән килешенгән графикны кису;

5.2. юлларны, тротуарларны һәм штуклы материалдан торган мәйданчыкларны ремонтлау, өч тәүлек эчендә капламны яки баланс тотучы белән килешенгән графикны торғызу;

5.3. ярыкларны, юл катламының деформациян җәйләрен әшләү;

5.4. юл өслеген эшкәртү;

5.5. гомуми озынлыгы 100 м дан артмаган участокларда берле борт ташларын урнаштыру;

5.6. кое калпачларын, реперларны, газ һәм кабель келәмнәрен алыштыру һәм көйләү;

5.7. күчмә типтагы юл өслеген, ныгытылган һәм ныгытылмаган юл кырылларын, бүлгеч полосаларны, жир өслеген чокып алуны, су бүлү кюветларын профильләштерү һәм планлаштыру;

5.8. юл су бұлу корылмалары системасын пычрактан, чүп-чардан, корылмаларның эшен кыенлаштыручи чит әйберләрдән чистарту;

5.9. юл хәрәкәтен оештыру буенча техник қараларны тышки ремонтау, аларның аерым элементларын алыштыру, тротуарларда һәм яшел үсентеләр зонасында 0,3 м га кадәр тирәнлектәге юл билгеләре өчен тимер-бетон нигез салынган стоянкалар урнаштыру;

5.10. күперләрдә, юлуткәргечләрдә, яр буйларында, деформацион җәй элементларын, ут бағаналарын, парапетларны, карниз ташларын, тротуар плитәләрен, откосларны һәм конусларны торғызу һәм ремонтлау белән бәйле тоннельләрдә, юл хәрәкәтен чикләмичә, эшләр башкару шарты белән, эшләр;

5.11. яшел үсентеләрне (сүтегән куаклар утыртуны да кертеп), парклар, бакчалар, скверларның жәяулеләр юллары белән карау;

5.12. 10 кв. м мәйданлы павильоннары жир эшләре житештермичә, шулай ук 0,3 метрга кадәр тирәнәйткәндә урнаштыру;

5.13. аерым торучы реклама конструкцияләрен урнаштыру 0,3 м га кадәр;

5.14. 0,3 метрга кадәр тирәнәйгән вакытта биналарның канатлары фундаментларын (нигезләрен) урнаштыру өчен жир эшләре;

5.15. жәяулеләр һәм киртәләрне, пассажир транспортын көтү павильоннарын агымдагы ремонтлау.

VI. Планлы эшләрне башкару тәртибе

6.1. Эшләр башкарғанда төзелеш өлкәсендә норматив документларның мәжбүри таләпләре утәлергә тиеш.

6.2. Корылманы һәм коммуникация трассаларын натурага чыгару (эшләр башланган һәм контроль тәшерү эшләрен башкарғаннан алыш, траншеялар салу һәм объектны файдалануга тапшыруға кадәр) Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан караплан проект документлары һәм кулланыла торган материаллар нигезендә башкарыла.

6.3. Юл катламнарын сүтүдән қалған материаллар материаллар тәрләре буенча штабельләргә салына һәм жир белән траншеядан катнашырга тиеш түгел, шулай ук урам хәрәкәтенә комачауламаска тиеш. Кирегә салыш кую өчен яраксыз траншеялардан грунтны эш барышы буенча чыгарырга кирәк.

6.4. Юллардагы һәм тротуарларда траншеялар һәм котлованнар салу 0,2 м калынлыктагы ком грунты, катламнар белән, жәнтекләп тығызланып, су сибеп башкарылырга тиеш (жайге вакытта). Кышкы вакытта траншеяларны һәм котлованнары тығызлап, калын ком грунт белән салырга кирәк.

6.5. Траншеялар һәм котлованнар салу асфальт-бетон өслеген торғызуны ғамәлгә ашыручи оешма вәкиле күзәтүе астында башкарылырга тиеш.

6.6. Эшләр башкару урынында вакытлыча грунт өемнәре урнаштыру рәхсәт ителми, әгәр дә килештерелгән һәм расланган проект документларында башкарыла каралмаган булса.

6.7. Эшләр башкарғанда коеларның һәм камераларның люкларын, рәшәткәләрен һәм патрубкаларын, юл өслекләре лотокларын, яшел утыртмаларны, геодезик билгеләрне грунт белән күмү, шулай ук яшел утыртмалар зонасында, инженерлык коммуникацияләренен һәм сак зоналарында материаллар һәм конструкцияләр туплау рәхсәт ителми.

Кире салу ечен яраклы грунтны, шулай ук инженерлык коммуникацияләре урнашкан зоналарда материалларны, геодезик тамгаларны элеге объектларның хужалары белән килештермичә вакытлыча урнаштыру тыела.

6.8. Юллар һәм тротуарларның машиналар йөрү өлешләрен тезү, реконструкцияләү һәм капитал ремонтулау эшләре башланганчы, гамәлдәгә инженерлык коммуникацияләрен тезү, реконструкцияләү һәм ремонтлау (капиталь ремонт) буенча комплекслы төзелеш проектында каралган барлык эшләр дә башкаралырга тиеш.

6.9. Юл эшләре башланганчыга кадәр инженерлык коммуникацияләренен комплекслы проектында каралган инженерлык коммуникацияләрен үзгәртеп кору мөмкин булмаса, аларның хужалары элеге коммуникацияләрнең төзелә яки ремонтлана торган юллар һәм тротуарлар белән кисешкән урыннарында юл килемнәрен ачуны булдырмый торган чараларны үтәргә тиеш.

6.10. Төзелеш мәйданчыгына керү (пандус) конструкциясе юлның машиналар йөрү өлеше чикләрендә булырга тиеш түгел (бординорның эчке линиясе ечен чыгыш ясарга). Төзелеш мәйданына керү үзе каты өслектә башкаралырга яки юлның машиналар йөрү өлешенә кадәр вак таш түшәлергә тиеш.

VII. Авария хәлендәге эшләрне башкару тәртибе

7.1. Инженерлык коммуникацияләре хужалары авария турында сигнал алганда, аларга караган коммуникацияләрдә кичекмәстән авария бригадасын жибәрергә тиеш, ул җаваплы зат житәкчелегендә юл хәрәкәте иминлеген, якынтирәдә урнашкан инженерлык коммуникацияләрен һәм башка объектларның сакланышын тәэммин итеп, аварияне бетерүгә керешергә тиеш.

7.2. Авария-торғызу эшләрен (шул исәптән ачу) инженерлык коммуникацияләрендә һәм корылмаларда житештерү, аларны эксплуатацияләгендә яки төзелеш эшләрен башкарганда булган аварияләрне бетерү максатларында, житештерү урынын жентекләп географик (адреслы) бәйләвчле авария телефонограммалары (факсограммалар) нигезендә рөхсәт ителә.

Авария хәлендәге телефонограммасын (факсограммалар) жибәрү белән бер үк вакытта, аварияне бетерүче оешма бер тәүлек эчендә Теләче муниципаль районы Башкарма комитетында авария хәлендәге эшләр башкаруга ордер рәсмиләштерергә тиеш.

Кичке һәм төнгө сәгатьләрдә, ял һәм бәйрәм көннәрендә, Теләче муниципаль районы Башкарма комитетында ордер рәсмиләштергән очракта, аварияле эшләр башкару рөхсәт ителә.

7.3. Авария зonasында жир асты коммуникацияләре булган оешмалар, телефонограммасы алганда, һәлакәт булган урынга, үз карамагындагы коммуникацияләрен (корылмаларның) урнашуын ачыклау һәм эш ысулын килештерү ечен, кичекмәстән башкарма сыйымлы вәкилне жибәрергә тиеш.

Юл йөрү өлешендә авария хәлендәге эшләрне башкару тәртибе шулай ук Россия Эчке эшләр министрлыгының Теләче районы буенча ЮХИДИ бүлгө белән дә килештерелергә тиеш.

Аварияне бетерү буенча эшләр тулы яки өлешчә ябылуны таләп итсә, Россия Эчке эшләр министрлыгының Теләче районы буенча ЮХИДИ органнары, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты белән берлектә, юлны вакытлыча ябу, транспортны тикшерү маршруты һәм (кызыксынган эксплуатация оешмалары белән берлектә) зыянны тиз арада бетерү турында оператив карар кабул итәләр.

7.4. Һәлакәтне бетерү эшләре урынында дайми рәвештә үз янында хезмәт таныклыгы һәм Теләче муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан бирелгән ордеры булган оешманың авария хәлендәге эшләрне башкаручы жаваплы вәкиле яки эшләр башкару урынын жентекләп географик (адреслы) бәйли торган, Теләче муниципаль районы башкарма комитетына жибәрелгән телефонограмма (факсограмма) күчермәсе булырга тиеш.

7.5. Авария урынында төрле материаллар һәм жиһазлар туплаган яки грунт яки төzelеш чүп-чары өелгән оешмалар, әгәр бу авария хәленә комачауласа, аварияне бетерү буенча эш башкаручы оешма таләбе буенча, кичекмәстән һәм үз хисабына эш зонасын азат итәргә бурычлы.

7.6. Коммуникация (Корылмалар) тибына карамастан, авария хәлендәге урыннардагы төзекләндерү эшләре тулы торғызылган аварияләр биш тәүлек дәвамында, ә кышкы чорда сигез көн дәвамында бетерелергә тиеш.

7.7. Һәлакәт бетерелгәннән соң, траншея (котлован) салғаннан һәм чүп-чар жыештырганнан соң, эшләрне башкарған оешма төзекләндерү, курсәтелгән эшләрне башкару өчен килешү төzelгән оешма объектын тапшыра.

7.8. Төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләре махсус оешмалар тарафыннан башкарылырга тиеш.

Шул ук вакытта машиналар йөрү өлешенең һәм тротуарларның капламасын торғызу эшләре, ел фасылына карамастан, 24 сәгать эчендә башкарылырга тиеш (автотранспортның авариясез хәрәкәтен тәэмин итү һәм жыештыру өчен).

7.9. Кышкы чорда (1 ноябрьдән 31 мартка кадәр) эшләр башкарғанда, кече архитектура формаларын, яшел үсентеләрне яңадан торғызу мөмкинлеге булмаган һәм асфальт өслеген яңадан ясау зарурилыгы булган очракта (1 апрельдән 31 майга кадәр) эшләр башкаручы 25 апрельдән 31 майга кадәр төзекләндерү эшләрен башкарырга тиеш.

7.10. Авария-торғызу эшләрен үткәрү объекты, төзекләндерү һәм юл-ремонт эшләренең факттагы үтәлешен һәм аларның сыйфатын тикшергәннән соң, контролльдән тәшерелә, бу хакта эш башкаручы оешма вәкилләре, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты, шулай ук Россия Эчке эшләр министрлыгының Теләче районындагы ЮХИДИ бүлеге (Әгәр эшләр машиналар йөрү өлешендә башкарылган булса) катнашында акт төzelә.

7.11. Авария хәлендәге эшләрне житештерү зонасын төзекләндерү эшләрен вакытында башкару мөмкин булмаса, әлеге эшләрне башкаруга Теләче муниципаль районы Башкарма комитетында ордер рәсмиләштерелергә тиеш. Срогы чыккан ордер буенча эшләр ордерсyz эшләргә тинләштерелә.

7.12. Авария хәлендә дип табылган планлы эшләр башкару тыела.

7.13. Трассаның гомуми озынлыгы (траншеялар) 10 м дан артык булган инженер коммуникацияләрендә авария эшләрен башкару зарурлыгы булганда, эшләр башкаруга ордер план эшләрен башкаруга ордер рәсмиләштерү өчен каралган тәртиптә рәсмиләштерелә.

VIII. Бозылган төзекләндерү эшләрен торғызу

8.1. Объектлар төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау (капиталь ремонт) буенча эшләр башкарғаннан соң, бозылган төзекләндерү эшләре, Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән ордерда курсәтелгән срокларда торғызыла.

8.2. Траншея (котлован) салынганинан соң урамнарың аркылы чыга торган урыннарында юл катламнарын торғызу эшләре кичекмәстән башланырга һәм 24 сәгать дәвамында төгәлләнергә тиеш, ә калган очракларда - өч тәүлек эчендә башкарылган.

Юл катламы, аны ачканнан соң, "Автомобиль юллары" СНиП таләпләре нигезендә торғызылырга тиеш 2.05.02-85 от 17.12.1985, ГОСТ Р 50597-93.

8.3. Траншеялар (котлован) салу эшләрен житештерүче юл киенмәрен яки тышкы төзекләндөрү элементларын (яшел утыртмалар, тулы юллар һәм мәйданчыклар, кече архитектура формалары h.б.) торғызучы оешма объектын түбәндәге эшләрне башкарғанинан соң тапшырырга тиеш:

- төзелеш калдыклары белән эш итү буенча технологик регламент нигезендә калган материалларны, артык грунт, төзелеш чүп-чарын чыгару;

- объектны торғызу өчен, торғызыла торган территория хужасының жаваплы вәкиле һәм эшләр житештерүче барында кабул итү-тапшыру акты буенча, бозылган төзекләндөрү эшләрен торғызу бурычы йөкләнгән объектны тапшыру. Ремонт эшләрен башкару чикләре артында барган эшләр барышында юл катламына механик зыян килгән очракта, торғызу күләме объектны карап тоту һәм техник эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешма вәкиле һәм эш башкаручы катнашында зыян күру актын төзу белән комиссия тарафыннан билгеләнэ.

8.4. Теләче муниципаль районы Башкарма комитеты вәкилләре тарафыннан юл йөрү өлешендә һәм тротуарларда траншеяларны (котлованнарны) торғызу срокларын үтәү контролдә тотыла.

8.5. Асфальт-бетон катнашмаларын жәю алдыннан катнаш полосаларны таташтыруның тотрыксызылыгын тәэмим итү өчен эшләр житештерүче аларны түбәндәге таләпләрне исәпкә алып башкарырга тиеш:

а) гамәлдәге асфальттан тыш горизонталь һәм вертикальдән башка очкынсыз булырга тиеш;

б) асфальт-бетон еслекләр өчен нигезләр коры һәм чистартылган булырга тиеш;

в) нигезләр ябылган яки сыек битум яисә битум эмульсиясе белән 0,5 л/кв. м исәбенинән эшкәртелергә тиеш.

Шул рәвешле эзерләнгән урынга қайнар асфальт-бетон катнашмасы жәелә.

Яңа жәелгән һәм иске асфальтның бәйләнеш урыннарын жәнтекләп тигезлиләр. Өслек тигез, калкымнарсыз һәм ачык жәйләрсез булырга тиеш.

Асфальт өслеген торғызу юл һәм тротуарның бөтен кинлеге буенча башкарыла.

Юл катламын торғызу ел әйләнәсе алып барыла.

Кышкы чорда (1 ноябрьдән 31 марта кадәр) эшләр башкарылган очракта зыян күргән урынны кардан һәм боздан тулысынча чистартырга, эш урыннарын грунт белән күмәргә, әлеге участокта юл катламы конструкциясе нигезендә тиешле коэффициентка кадәр катлам белән тыгызланган ком һәм вак таштан арындырырга, алга таба тыгызланган расклиновка ясарга, булган асфальтобетон яки бетон катнашмасыннан бер метрда асфальт-бетон катнашмасы жәюне башкарырга кирәк.

8.6. Төзекләндөрү эшләре 25 апрельдән 31 майга кадәр дәвам итә.

Асфальт-бетон катламнарны технологик эзлеклелектә торғызу тышкы һава температурасы көздән 10 °C һәм язын 5 °C булганда башкарылырга тиеш.

8.7. Яшел зонаны торғызуны үсемлек грунты (кар һәм боздан башка) белән генә торғызуны исәпкә алып башкарырга кирәк. Үсемлек грунты катлавының калынлыгы 30 см дан да ким булмаска тиеш. Тикшерү шурфларны өзу юлы белән

башкарыла. Яшел зонаны планлаштыру нэкъ горизонталь hэм вертикаль буенча башкарылырга тиеш.

8.8. Эш урынында утырту эшлэрэе тэмамланганнын соң биш ел эчендэ барлыкка килгэн очракта, заказ бирүче аларны бетерүне тээмин итэргэ тиеш.

IX. Жир эшлэрэе башкарганда юл хэрэктэе иминлеген тээмин иту

9.1. Эшлэрне житештерүче килешенгэн тэртипе, эшлэрнен чиратлылыгын тээмин итэргэ, аларны үтэү срокларын үтэргэ, юл хэрэктэе иминлеген оештырырга тиеш.

9.2. Юл йөрү өлешендэ, тротуарларда, юл кырыйларында, булу полосаларында, урам газоннарында эш тэртибе hэм вакыты элеге эшлэр чорында юл хэрэктэн оештыру схемасы белэн билгелэнэ. Элеге таләп авария-торгызы эшлэрэн башкаруга кагылмый.

9.3. Юл хэрэктэн оештыру схемасы проект документлары составында эшлэнергэ тиеш. Элеге таләп авария-торгызы эшлэрэн башкаруга кагылмый.

9.4. Эшлэр житештерү урыны билгелэнгэн үрнэктэгэ щит-заставкалар (вакытлыча юл бүлүч су агузу блоклары) белэн киртэлэнэ.

Урамнарынц (магистральэрнен) йөрү өлешендэ, киртэдэн тыш, кызыл габарит фонарылары, юл билгелэр, транспорт, жэяүлелэр узу курсэткечлэр h. б. урнаштырыла.

Жэяүлелэр хэрэктэе зоналарындагы эш урыннары тышкы яктыртылар булмаганды яктырткычлар белэн жиһазландырылаач.

9.5. Житэкчелэрээ эш алыш бара торган вазыйфаи затлар коймаларныц булуы hэм торшы, яктырту hэм габаритлы фонарыларныц эшлэве, эш тэмамланганчы юл билгелэрэн hэм курсэткечлэрэн саклау очен жаваплы.

9.6. Эшлэр башкарганда биналарга hэм аларга керү юлларын траншеялар (эшлэр башкару зонасы) аша жэяүлелэр йөри торган күперлэрнэ урнаштыру юлы белэн тээмин итэргэ, шулай ук эшлэр тэртибе нигезендэ ишегалларына ирекле керү мөмкинлөгө тээмин итэргэ тиеш.

9.7. Расланган проект (төзөлеш, эшлэр башкару) нигезендэ эшлэр зонасын тулысынча төзеклэндерүгэ кадэр эшлэрнэ башларга, объектта механизминар, техника, материаллар, инвентарьлар, вагоннар-көнкүреш техникиасы урнаштырыга ярамый. Элеге таләп авария-торгызы эшлэрэн башкаруга кагылмый.

9.8. Урамныц ике яги буенча да жэяүлелэр хэрэктэе иминлеген тээмин иту очен, кимендэ, 1,5 м кинектэгэ юл узарга тиеш. Аерым очракларда тротуар тулысынча ябылырга мөмкин, лэкин шул ук вакытта жэяүлелэр кичүен оештыру белэн капма-карши тротуар буенча жэяүлелэрнен хэрэктэе мэжбүри тэртиптэ сакланырга тиеш.

9.9. Бина hэм корылмаларныц фасадлары очен киртэлэр элеге максатлар очен махсус каралган материаллардан үзлэрнен декоратив, ныклы hэм янгын куркынычсызлыгы характеристикалары буенча башкарыла. Шул ук вакытта урамнарга чыга торган фасадлар коймаларыныц түбэн ярусы мэжбүри рэвештэ ныклы, үтэкуренмэле булмаган материаллардан үтэлергэ тиеш.

9.10. Эшлэр башкару зонасы жэяүлелэр зонасына якын урнашкан урыннаарда жэяүлелэрнен куркынычсызлыгын тээмин иту максатларында, койма өстендэ саклагыч түблэр урнаштырыла, э тротуарда - транспорт хэрэктэе ягыннан култыксалар белэн жиһазландырылган жэяүлелэр очен дивар куела.

9.11. Инвентарь киртэлэре гамэлдэгэ дэүлээт стандартлары талэплэрэнэ жавал бирергэ тиеш.

9.12. Урамнарың машиналар йөрү өлешендэ эшлэгэндэ, моның өчен махсус билгелэнгэн полимер материаллардан блоклар кулланылырга мөмкин. Бетон блоклар һэм тимер-бетон свайлар куллану эш башкару зонасын киртэлэү сыйфатында тыелган.

9.13. Житештерү зонасы коймаларын урнаштырганда (урнаштырганда) эшлэр башкаручы ГОСТ 23407-78 "Инвентарь төзелеш мэйданчыкларын һэм төзелеш-монтаж эшлэрэн башкару участокларын коймалау. Техник шартлар." талэплэрэн үтэргэ тиеш, алар мәжбүри булып торалар Эшлэр зонасын тэртилгэ тогту тышкы кыяфэтле булырга тиеш: буялган, пычрактан чистартылган, заараланган участоклары, вертикальдэн тайпылышлары, чит ябыштыргычлары, белдерүләр, язулар булырга тиеш түгел.

9.14. Киртэлэр һэм аларның элементлары яктылыкны чагылдыруучы материаллар кулланып башкарылырга һэм начар нава шартларына бирешми торган буяулар белэн буялган булырга тиеш.

9.15. Эшлэрне житештерүче траншеялар аша жәяулелэр корылмаларын тиешенчэ карап тотуны тәэммин итэргэ бурычлы.

9.16. Урамнарың машиналар йөрү өлешендэ һэм тротуарларда эшлэрне башкаручы эшлэр житештерүче юл хэрэктэе иминлегенең кирэклэ техник чаралары: яхшыртылган ут-техник характеристикалары булган юл билгелэр, импульслы сигнал уклары, фонарылар, юл эшчелэр өчен яктылыкны кире кайтаручы махсус униформа һэм юл техникасы өчен кызгылт-сары төстэгэ проблема майлары белэн жиналанылырга тиеш. Юл хэрэктэе иминлегенең техник чараларын урнаштыру Ведомство төзелеш нормалары (ВСН 37-84) һэм ГОСТ Р 52289-2004 талэплэрэ нигезендэ башкарыла. Күрсөтелгэн чаралар булмаса, эшне машиналар йөрү өлешендэ башлау тыела.

Юл билгелэрэн урнаштыру урыннары һэм саны Юл хэрэктэн оештыруның расланган схемасына туры килергэ тиеш. Стандарт булмаган һэм кулдан ясалган юл билгелэрэн һэм киртэлэрне яктылык кайтармый торган үзлеклэрдэн башка куллану тыела. Тэүлек вакытына бэйсөз рэвештэ, импульслы уклар кертелергэ тиеш. Юл хэрэктэн оештыруның техник чаралары һэм башка куркынычсызлык чаралары гамэлдэгэ дэүлээт стандартлары һэм элеге продукция житештерүченең техник шартлары нигезендэ үтэлөргэ тиеш. Элеге талэп авария-торгызу эшлэрэн башкаруга кагылмый.

9.17. Автомобиль транспорты һэм жәяулелэр хэрэктэе урыннарында коеларның түбэлэрэн ачу кирэк булганда, сигнализация чаралары һэм вакытлы кисэтү билгелэре белэн жиналанырыла, алар Төлөче муниципаль районы башкарма комитеты һэм Төлөче муниципаль районы авыл жирлеклэрэ башкарма комитеты белэн килемштерелгэн юл хэрэктэн оештыруның типлаштырылган схемалары нигезендэ чыгу яисэ урап узу юнэлешен билгелэп үтэлэр.

X. Нигезлэмэ талэплэрэн бозган өчен жаваплылык

Нигезлэмэ талэплэрэн үтэмэгэн яки бозган өчен заказчы һэм эш башкаручы гамэлдэгэ законнар нигезендэ административ жаваплылыкка тартыла.